

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สภาวะความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาพแวดล้อม
THE BEND SITUATION OF CITY

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 44903
วัน, เดือน, ปี..... 15 ส.ค. 2546

b.....
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คนบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารณ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เดชา วราขุน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิศา จันผิงเพชร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ปิยะวัฒน์ มังกรวงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์วุฒิกร คงคา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ยุพา มหามาตร)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รสลิน กาสต์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์) ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

สภาวะความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาพแวดล้อม

THE BEND SITUATION OF CITY

ชื่อผู้เขียน

นายธรรมรงค์ดี แก้วเกิด

สาขาวิชา

ภาพพิมพ์

ภาควิชา

วิจิตรศิลป์

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2544

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มัลลิกา มังกรวงษ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของศิลปนิพนธ์ชุดนี้คือเพื่อให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของจิตใจมนุษย์มากกว่าความนิยมในวัตถุ

ข้าพเจ้าจึงใช้ประสบการณ์ของตนเองที่มีความเข้าใจในคุณค่าดังกล่าว เพื่อถ่ายทอดจิตใต้สำนึกออกมาเป็นผลงานศิลปะซึ่งถือเรื่อง "สภาวะความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาพแวดล้อม" โดยกระบวนการพิมพ์แม่พิมพ์โลหะซึ่งมีวิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่ซับซ้อนน่าสนใจ

เพื่อให้ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้มีคุณค่าควรแก่การศึกษาและค้นคว้าแก่ผู้สนใจในแนวทางศิลปะแบบเดียวกัน ข้าพเจ้ามีกระบวนการสร้างสรรค์ดังนี้

1. หาข้อมูลโดยการบันทึกภาพถ่าย เช่น ภาพเมือง รถติด และภาพตนเอง
2. ร่างภาพจากข้อมูลที่ได้ร่วมกับจินตนาการสร้างสรรค์
3. สร้างสรรค์งานโดยผ่านกระบวนการพิมพ์แม่พิมพ์โลหะ
4. พิมพ์ผลงาน

เนื่องจากศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีความสมบูรณ์ ทั้งแนวความคิดและการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีเพียงกายวิภาคคนที่ควรได้ปรับปรุงให้มีความสมจริงมากขึ้นเพื่อสื่อได้ชัดเจนถึงแนวความคิดคือ สภาวะความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาพแวดล้อม ได้อย่างสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์ และคณาจารย์ของ
ภาควิชาจิตรศิลป์ ที่ให้คำปรึกษาแก่ข้าพเจ้ารวมทั้งให้การช่วยเหลือในการทำศิลปนิพนธ์ชุดนี้
ขอขอบคุณเพื่อนที่หวังดี ที่ร่วมเดินทางบนเส้นทางศิลปะร่วมกันมาโดยตลอด
ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกไว้ด้วยความเคารพ และสำนึกในพระคุณบิดา มารดา ผู้ซึ่งมอบชีวิต
ความรัก ความอบอุ่น และเป็นกำลังใจตลอดมา
ขอโน้มรำลึกถึงดวงวิญญาณ คุณปู่ฉัตร แก้วเกิดที่ทำให้กำลังใจและหวังดี ผู้มอบทุกสิ่งทุก
อย่างมาด้วยความรักที่งดงาม และปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ข้าพเจ้าตลอดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
ขอบเขตของโครงการ	2
บทที่ 2 ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์	
ที่มา	3
อิทธิพลที่ได้รับหรืองานศิลปะที่เกี่ยวข้อง	5
แนวความคิดสร้างสรรค์	7
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	
ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	8
กระบวนการสร้างงาน	16
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างงาน	
วิเคราะห์ทัศนธาตุ	31
การจัดองค์ประกอบภาพ	33
บทที่ 5 บทสรุป	35
บรรณานุกรม	36
ผลงานศิลปะ	38
ประวัติผู้เขียน	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

คำเล่าขานที่บอกเล่าต่อกันมาและเชื่อกันมาให้เป็นแนวทางของการดำเนินที่ว่า “คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกที่จะทำได้” แต่คงมีบางสิ่งบางอย่างที่อาจไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะบางสิ่งทีว่านั้น ตั้งความหวังไว้ อาจมิได้ดังหวังสิ่งที่เราได้มากกลับเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการ สิ่งที่เราต้องการอาจจะไม่ได้มา เสมือนหนึ่งว่าทุกอย่างในโลกนี้ถูกกำหนดมาแล้วเราต้องดำเนินชีวิตไปตามชะตากรรมนั้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เหมือนกับชะตาชีวิตของข้าพเจ้าต้องมาดำเนินชีวิตในเมืองด้วยความจำยอม

ความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งศูนย์กลาง ความเจริญในทุกๆ ด้าน เช่น เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เป็นต้น ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีอาชีพหลากหลายเป็นแหล่งหารายได้ของคนว่างงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนต่างจังหวัด ที่ว่างเว้นจากการเกษตร เพราะปัจจุบันนี้พืชผลทางการเกษตรราคาตกต่ำ อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจถดถอย และฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกษตรกรจึงประสบปัญหาขาดทุนทำให้พวกเขาเหล่านั้น ต้องทิ้งถิ่นฐาน เข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร เพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว

ข้าพเจ้าตระหนักถึงปัญหาของคนต่างจังหวัดที่จำเป็นต้องย้ายตัวเองจากบ้านเกิดของตน เข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร เพื่อความอยู่รอดต้องอดทน และได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นทางร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรง เมื่อไม่สามารถปรับตนเองและยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ที่ไม่น่าคุ้นเคยของเมืองได้ จำต้องอยู่ในสภาวะความจำยอม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของจิตใจมากกว่าวัตถุนิยม
2. เพื่อให้คนในสังคมมีความเชื่อเพื่อแผ่ซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานศิลปะแก่ประชาชนทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของโครงการ

1. เนื้อหา ข้าพเจ้าเสนอผลงานโดยนำรูปทรงและรูปร่างของข้าพเจ้าเองมาจัดวางเป็นองค์ประกอบเพื่อสื่อแทนความรู้สึภายในของตน
2. แนวทางสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าใช้แนวทางแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract)
3. กรรมวิธี ภาพพิมพ์
4. จำนวนผลงานมีจำนวน 4 ชิ้น
 - 4.1 ขนาด 183x162 เซนติเมตร
 - 4.2 ขนาด 81x122 เซนติเมตร
 - 4.3 ขนาด 61x162 เซนติเมตร
 - 4.4 ขนาด 81x122 เซนติเมตร

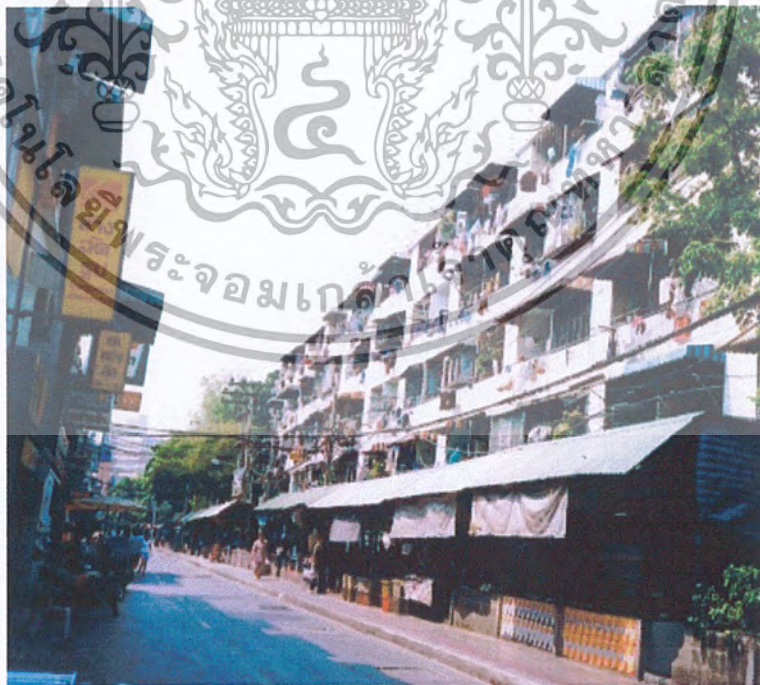
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์

เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นคนต่างจังหวัดเคยมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายใช้ชีวิตสัมพันธ์กับธรรมชาติ แวดล้อมด้วยผู้คนที่มีน้ำใจไมตรีต่อกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันเป็นภาพที่ข้าพเจ้าประทับใจ

จนกระทั่งเมื่อข้าพเจ้าได้เข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร ข้าพเจ้าได้เห็น สภาพความเป็นอยู่ของคนเมืองซึ่งได้ชื่อว่ามีคุณภาพแล้วส่วนใหญ่ยังคงมีสภาพความเป็นอยู่ที่เสื่อมโทรมแออัด ใช้ชีวิตในแต่ละวันอย่างรีบเร่ง แข่งขัน ต่างคนต่างอยู่ และประสบกับปัญหามากมายเช่น อาคารบ้านเรือนที่อยู่เบียดเสียดกันแต่คนไม่รู้จักรักกัน การจราจรติดขัดบนท้องถนนในเวลาเร่งด่วน ซึ่งสร้างมลภาวะทั้งทางอากาศ เสียง และสายตา จึงมีผลกระทบต่อความรู้สึกทั้งกับข้าพเจ้าเองและกับผู้อื่น ที่อยู่สภาวะเดียวกันทำให้เกิดความกดดันและความเครียดตามมา หากผู้ที่ตกอยู่ในสภาวะดังกล่าวมานี้มีสภาวะจิตใจที่ไม่มั่นคงหรือเข้มแข็งพอ ผู้นั้นก็อาจจะตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่มีผิดต่อศีลธรรมอันดีของสังคม ซึ่งเป็นปัญหาใหม่ของคนในสังคมปัจจุบัน จึงทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกสะเทือนใจกับสภาวะชีวิตความเป็นอยู่เช่นนี้ของเมือง

ภาพชีวิตความเป็นอยู่ในแฟลตดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพรถติดบนท้องถนนย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

จากความรู้สึกอันหดหู่ทำให้เกิดความบังคดใจที่จะนำความรู้สึกดังกล่าวมานำเสนอเพื่อให้ตระหนักได้ถึงความร่วมมือของพวกเราให้เร่งรีบช่วยกันแก้ปัญหาให้สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของเมืองให้มีความน่าอยู่ขึ้น

อิทธิพลที่ได้รับ

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากการที่ได้เห็นครอบครัวคนต่างจังหวัดที่จำเป็นต้องเข้ามาประกอบอาชีพอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสภาวะแวดล้อมแตกต่างไปจากบ้านเดิมทั้งที่อยู่อาศัย อากาศ และผู้คนในเมือง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยความจำใจ ต้องประกอบอาชีพ การงานหารายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวจากประสบการณ์ที่ได้พบเห็นนี้เป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าต้องการแสดงถึงสภาวะความจำยอม ของจิตใจที่จำนนต่อสิ่งไม่เต็มใจและไม่ต้องการ

ภาพถ่ายกรุงเทพฯในมุมมอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพความเป็นอยู่ในแฟลตดินแดง

ภาพรถติดบนท้องถนนย่านอนุสาวรีย์สมรภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อ 6 อยางอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิด

ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกให้เห็นถึงสภาวะจิตใจได้สำนึกที่มีต่อเมืองหลวง คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความเจริญล้ำหน้าทางด้านวัตถุนิยมแต่ความเจริญทางด้านจิตใจของคนในเมืองลดน้อยถอยลงไปแทบทุกวันจนลึบตระหนักรถึงศีลธรรมอันดีทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกว่าความเจริญทางวัตถุนิยมนี้เป็นเสมือนส่วนเกินที่เข้ามาลุกกลามเกาะกินชีวิต ข้าพเจ้าให้เสื่อมถอยลงไปทุกวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

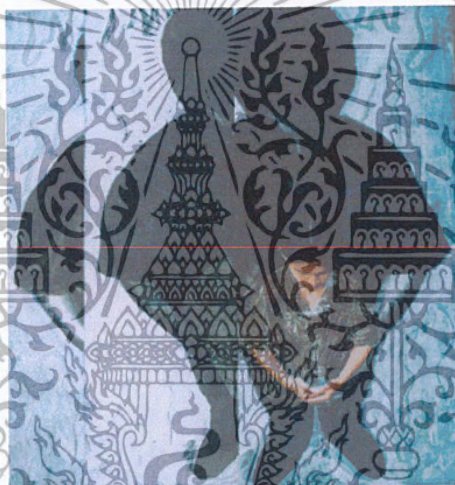
บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

เมื่อข้าพเจ้ากำหนดหัวข้อ เรื่องราวและหาข้อมูลมาประกอบแล้ว ข้าพเจ้าได้เริ่มทำภาพร่างโดยอาศัย ภาพถ่ายเป็นแบบอย่าง

ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพร่างชิ้นที่ 1

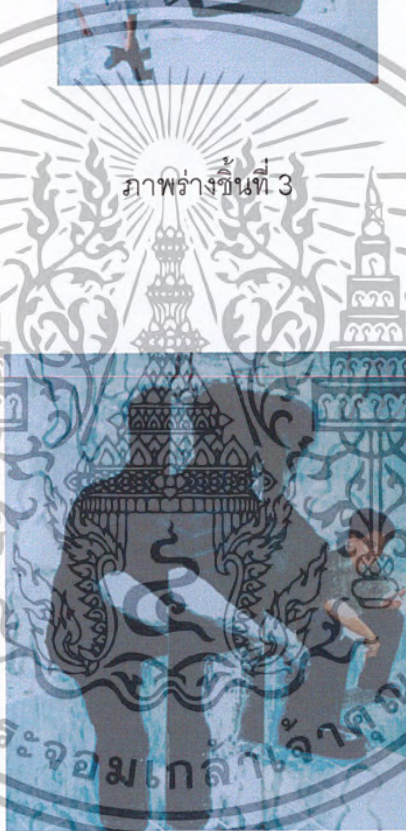

ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างขึ้นที่ 3

ภาพร่างขึ้นที่ 4

ภาพร่างขึ้นที่ 5

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพร่างชุดนี้มีจำนวน 5 ชิ้น โดยข้าพเจ้านำรูปทรงของตนเองในลักษณะท่าทางต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงสภาวะจิตใจได้สำนึกของข้าพเจ้าที่อยู่ในสภาพจำยอมต่อสภาพแวดล้อมอันเต็มไปด้วยผู้คนแปลกหน้าและใช้รูปทรงของตนเองนั้นมาจัดวางเป็นองค์ประกอบหลักให้มีขนาดใหญ่เป็นจุดเด่นอยู่กลางภาพ และรูปทรงของคนที่อยู่รอบนอกที่ตัดทอนรายละเอียดแล้ว และมีขนาดใหญ่กว่า ซ่อนอยู่ด้านหลัง ให้มีความกลมกลืนกันกับรูปทรงคนที่เล็กกว่า เพื่อตอกย้ำให้เห็นถึงตัวตนกับสภาวะอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริง

ภาพร่างขึ้นที่ 1 ถึง 5 บรรยายภาพโดยรวมเป็นสีชาวดำ เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่หดหู่ภายในจิตใจใช้รูปทรงคนเป็นประธานของภาพและใช้เส้นรอบนอกของคนมาจัดวางอยู่โดยรอบจุดเด่นและใช้สีเทา เพื่อให้จุดเด่นมีความชัดเจน รูปทรงคนที่อยู่ระยะหน้าจะมีความเหมือนจริง รูปทรงที่ซ่อนอยู่ข้างหลังรูปทรงแรกจะมีขนาดใหญ่กว่าและถูกตัดทอนรายละเอียดลงเป็นเงามืดของรูปทรงเว้นเฉพาะรายละเอียดนำหน้าขาและแขนเพื่อเป็นส่วนเน้นรูปทรงของคนที่เหมาะสมจริงข้างหน้าให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพร่างที่นำมาขยายเป็นผลงาน คือ ภาพร่างขึ้นที่ 5 เพราะมีความสมบูรณ์และกลมกลืนในองค์ประกอบ ทำให้สื่อทั้งแนวคิดได้ตามความต้องการของข้าพเจ้าได้มากกว่าภาพร่างขึ้นอื่น

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพร่างที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

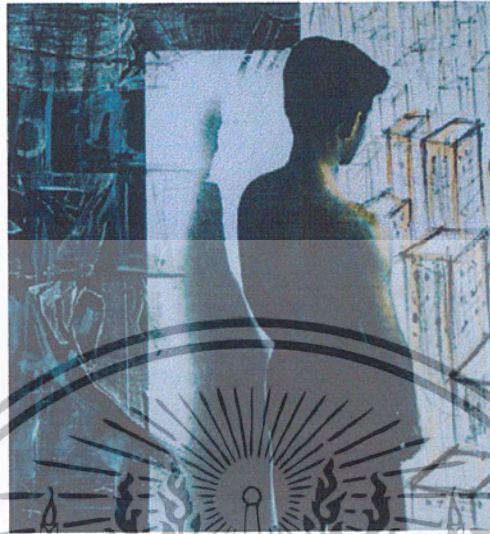
ภาพร่างชุดที่ 2

ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาจากชุดที่ 1 เฉพาะพื้นหลังงานชุดนี้ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงความจำยอมของข้าพเจ้าที่มีต่อสิ่งก่อสร้างในเมืองที่ข้าพเจ้าจำต้องทนอาศัยอยู่โดยเปลี่ยนรูปทรงคนที่ซ่อนอยู่ข้างหลังรูปทรงประธานเป็นรูปทรงของสิ่งก่อสร้างที่ตัดทอนรายละเอียดเช่นกันเพื่อให้ประธานของภาพซึ่งเป็นคนในลักษณะเหมือนจริงมีความขัดแย้งกับเมืองทำให้ผลงานมีความสอดคล้องกับแนวความคิดมากขึ้นและในบางส่วนของภาพใช้สีส้มเพิ่มเข้ามาเป็นโครงสร้างที่ให้ความรู้ร้อนแทนความรู้สึกที่ไม่น่าอยู่ของเมือง

ภาพร่างชุดนี้นำมาขยายเป็นผลงานจริง 2 ภาพคือ ภาพร่างชิ้นที่ 2 และ 3 เพราะมีความกลมกลืนทั้งสีน้ำหนักจังหวะและรูปทรงซึ่งมีความน่าสนใจสามารถตอบสนองแนวความคิดของการทำงานได้ดีกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

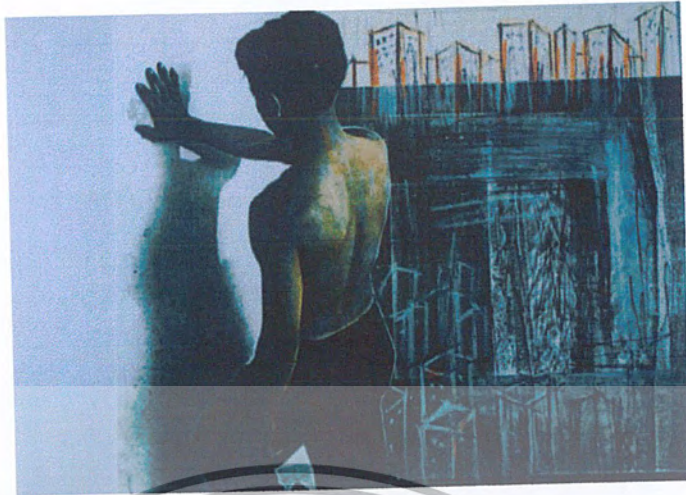
ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพร่างชิ้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 3

จากภาพร่างชุดที่ 2 ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนองค์ประกอบโดยสร้างเงาที่อยู่ประจันหน้าประธานของภาพเพิ่มเติมขึ้นมา เบื้องหลังประธานอัดแน่นไปด้วยสิ่งก่อสร้างเพื่อให้รู้สึกถึงความรู้สึกโดดเดี่ยวไร้หนทางมีเพียงตนเองกับเงาเท่านั้นที่ต้องอยู่ในสภาวะความจำยอมของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างที่นำมาขยายเป็นผลงานจริงก็คือภาพร่างชิ้นที่ 4 เพราะมีทั้งเนื้อหา องค์ประกอบ และน้ำหนักของภาพมีความกลมกลืน สมบูรณ์ลงตัวกันอย่างเป็นเอกภาพ สามารถสื่อถึงภาวะ ความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาวะแวดล้อมได้เป็นอย่างดีจึงถือว่าเป็นภาพร่างที่ประสบความสำเร็จในแนวความคิด

กระบวนการสร้างงาน

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานโดยผ่านกระบวนการพิมพ์โลหะ ซึ่งมีผลงาน จำนวน 4 ชิ้น แต่ละชิ้นมีกระบวนการสร้างสรรค์ ที่ซับซ้อน ซึ่งจะขออธิบายพอสังเขปดังนี้

รวมรวมศึกษาข้อมูล

เมื่อข้าพเจ้าสามารถกำหนดแนวทางของงานให้อยู่ในเรื่องของสภาวะความจำยอมของคน เมือง จากนั้นหาข้อมูลจากสภาพความเป็นอยู่จริงของคนเมืองที่มีความเป็นอยู่ที่แออัดเสื่อมโทรม โดยการบันทึกภาพถ่าย

ข้อมูลจากการถ่ายภาพ

เนื่องด้วยรูปทรงต่างๆที่มีอยู่ในงานของข้าพเจ้า เป็นรูปทรงที่เหมือนจริง ดังนั้นจึงต้องมีข้อมูลที่ แน่นนอนและชัดเจน ซึ่งการถ่ายภาพสามารถศึกษาข้อมูลได้อย่างละเอียดกว่าวิธีอื่น ซึ่งนับว่าเป็น การประหยัดเวลาได้อย่างมาก

กระบวนการพิมพ์ร่องลึก

Intaglio Process

การพิมพ์ร่องลึกเป็นกระบวนการพิมพ์ที่ต่างไปจากการพิมพ์ที่เรารู้จักกันทุกๆ ไป เป็น กระบวนการพิมพ์ที่ตรงกันข้ามกับกระบวนการพิมพ์ผิวขน คือกระบวนการพิมพ์ผิวขนนั้น ภาพ พิมพ์ที่เกิดขึ้นจะเกิดจากส่วนนูนของแม่พิมพ์ติดสีพิมพ์และประทับรอยลงบนพื้นรองรับ แต่การ พิมพ์ร่องลึกนี้เริ่มด้วยการสร้างภาพหรือรื้อรอยลงบนแม่พิมพ์ แล้วนำสีอัดลงในรื้อรอยหรือร่องที่ เกิดขึ้นนั้น เช็ดทำความสะอาดผิวหน้าให้สะอาด เมื่อนำไปพิมพ์ด้วยแรงอัดบนแท่นพิมพ์แล้ว สี พิมพ์ในรื้อรอยที่อัดไว้นั้นจะติดบนกระดาษ เกิดเป็นภาพตามที่เราสร้างไว้บนแม่พิมพ์ เมื่อเราสร้าง ภาพพิมพ์แกะไม้ รื้อรอยที่เกิดจากลึวกะจะปรากฏเป็นพื้นหรือสีขาว ส่วนรื้อรอยที่เกิดบนแม่พิมพ์ ร่องลึกจะปรากฏเป็นภาพหรือสีดำ ในกรณีที่พิมพ์ภาพด้วยสีดำ

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

กระบวนการพิมพ์รื่องลึกลีนี้ สามารถสร้างเทคนิคต่างๆ ได้มากมาย ทำให้การพิมพ์รื่องลึกลีสามารถผสมผสานเทคนิคต่างๆ เข้าด้วยกัน สร้างความสลับซับซ้อนบนผิวหน้าและเร้าความรู้สึกทางเทคนิคได้อย่างยิ่ง ภาพพิมพ์รื่องลึกลีได้รับความนิยมในวงการศิลปะภาพพิมพ์ เพราะความลึกลับซับซ้อนนั้น กลายเป็นสิ่งท้าทายการสร้างสรรคอย่างหนึ่ง ตรงกันข้ามกับวงการอุตสาหกรรมหรือวงการศิลปะโฆษณา กระบวนการพิมพ์นี้นับว่ามีประโยชน์น้อยมาก เพราะความสลับซับซ้อนนั้นอาจจะไม่เหมาะสมกับเวลาและการผลิตนักก็ได้ การพิมพ์รื่องลึกลีจึงมีขีดจำกัดอยู่เฉพาะในวงการศิลปะภาพพิมพ์เป็นส่วนใหญ่

เมื่อกระบวนการพิมพ์รื่องลึกลีได้รับความสนใจจากศิลปิน การค้นคว้าและพัฒนาเทคนิคต่างๆ จึงทำให้เกิดกรรมวิธีหลายๆ อย่างขึ้น และบางครั้งศิลปินก็นำการพิมพ์ในกระบวนการนี้ไปผสมผสานกับการพิมพ์แบบอื่นๆ ทำให้สามารถสร้างสรรคความแปลกตาทางรูปแบบได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

โดยทั่วไปภาพพิมพ์รื่องลึกลีนิยมใช้แม่พิมพ์ที่เป็นโลหะ คือสังกะสีและทองแดง แต่ปัจจุบันศิลปินได้ขยายขอบข่ายในการเลือกใช้วัสดุออกไปอีก เช่น เลือกใช้แม่พิมพ์ที่เป็นเงิน เหล็ก ดีบุก อลูมิเนียม หรือพลาสติก

วิธีการในกระบวนการพิมพ์รื่องลึกลี

ไลน์ เอนกราวิง (line engraving)

ดราย พอยท์ (dry point)

เมซโซทินท์ (mezzotint)

เอทซิง (etching)

แอควาทินท์ (aquatint)

ซูการ์ ลิฟท์ (sugar lift)

ซอฟท์ กราวนด์ (soft ground)

กรี่ซี เครยอง (greasy – crayon)

วัสดุอุปกรณ์

แท่นพิมพ์ แผ่นแม่พิมพ์โลหะ แท่นสี ลูกกลิ้ง สีพิมพ์ เครื่องมือแกะสลักโลหะ กระดาษพิมพ์ กรด ยางสน อ่างใส่กรด เต้า ตะไบ เลื่อยตัดเหล็ก มีด กรรไกร น้ำยารองพื้น น้ำมันล้างสีพิมพ์ แอมโมเนีย ลูกประคบ กระดาษแข็ง กระดาษหนังสือพิมพ์ ฟูก้น ผงซักฟอก ปากคืบ เทปกาวย ล่าลิ ผ้าทำความสะอาด

แท่นพิมพ์

แท่นพิมพ์ที่นิยมใช้กันอยู่สำหรับภาพพิมพ์ร่องลึกก็คือ แท่นพิมพ์แบบลูกกลิ้งหมุนซึ่งอาจจะจะเป็นแบบใช้มือหมุนหรือใช้มอเตอร์ก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความชอบและทุนทรัพย์ปัจจุบันแท่นพิมพ์ที่ผลิตในประเทศไทยก็นับว่าใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม่พิมพ์

แม่พิมพ์นั้นสามารถเลือกใช้ได้หลายอย่าง เช่น สังกะสี ทองแดง เงิน เหล็ก อลูมิเนียม ดีบุก พลาสติก ความหนาของแม่พิมพ์ไม่ควรจะต่ำกว่า 1-1.5 มิลลิเมตร แม่พิมพ์ที่ได้รับความนิยมมากดูเหมือนจะเป็นสังกะสีหรือทองแดง สำหรับวัสดุสังเคราะห์พลาสติกอาจจะอาจจะไม่สามารถสร้างงานมีคุณภาพได้ดีนัก

แผ่นสังกะสีมีราคาถูกกว่าทองแดง ส่วนใหญ่จึงนิยมใช้สังกะสีทำแม่พิมพ์ สังกะสีมีความอ่อนตัวมากกว่าทองแดง ทำให้รอยย่นที่กรดกัดแตกต่างกันด้วย รอยกรดกัดบนแผ่นสังกะสีรอยจะไม่ราบเรียบเหมือนกับทองแดง เพราะเหตุว่าทองแดงเนื้อแข็งกว่าทองแดงจึงเหมาะสมกับงานที่ละเอียดประณีตมาก ความแตกต่างเล็กๆ น้อยๆ นี้ไม่ใช่จุดสำคัญแต่อย่างใด เพราะความแตกต่างของรอยรยระหว่างสังกะสีและทองแดง จะสามารถมองเห็นได้ชัดเจนก็ต่อเมื่อใช้เลนซ์ขยายตรวจสอบ และอีกข้อสังเกตหนึ่งดูเหมือนว่าสังกะสีจะสามารถทำความสะอาดผิวหน้าก่อนพิมพ์ได้ง่ายกว่าทองแดง

สีพิมพ์

สีพิมพ์ที่ใช้สำหรับการพิมพ์ภาพร่องลึก ควรจะมีความข้นและเหนียวพอสมควรซึ่งควรจะใช้สีพิมพ์ร่องลึก (intaglio ink) โดยตรง เพราะถ้าสีพิมพ์ไม่ข้นและเหนียวพอแล้ว เมื่อเช็ดสีออกจากผิวหน้าสีก็จะหลุดตามออกมาง่าย

เครื่องมือแกะสลัก

เครื่องมือที่ใช้ในงานพิมพ์ร่องลึกนี้ จะต้องเป็นเหล็กกล้าที่สามารถสลักโลหะได้ ส่วนใหญ่ก็จะใช้สร้างแม่พิมพ์ไลน์เอนกราวิง และเมซโซทินท์ จะมีเครื่องมือใช้สร้างแม่พิมพ์ทรายพอยท์ก็เพียงเข็มชูด (needle)

ส่วลาก (rocker) เป็นส่วกว้างประมาณ 2 นิ้ว หน้าโค้ง มีความคมปาดเฉียงตลอดหน้าโค้ง ตัวส่วยาวประมาณ 5-6 นิ้ว ด้ามโตจับถนัดมือ ใช้ลากไปมาให้เกิดร่องลึก เพื่อช่วยเน้นพื้นภาพในงานเมซโซทินท์

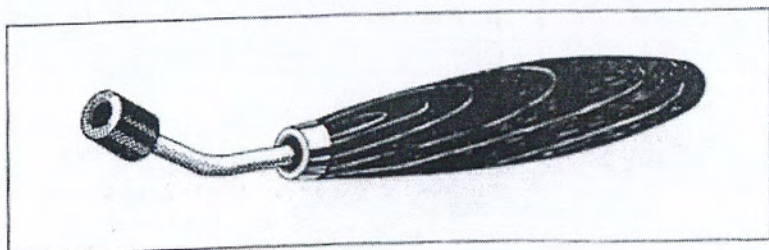
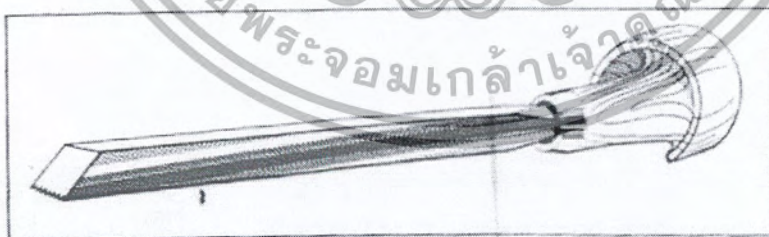
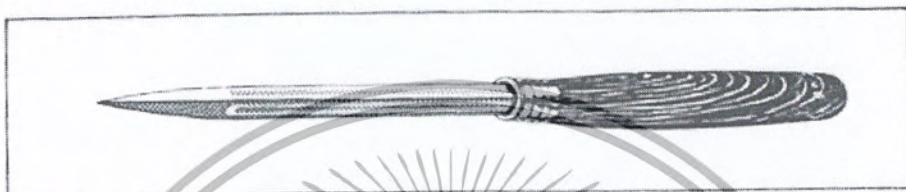
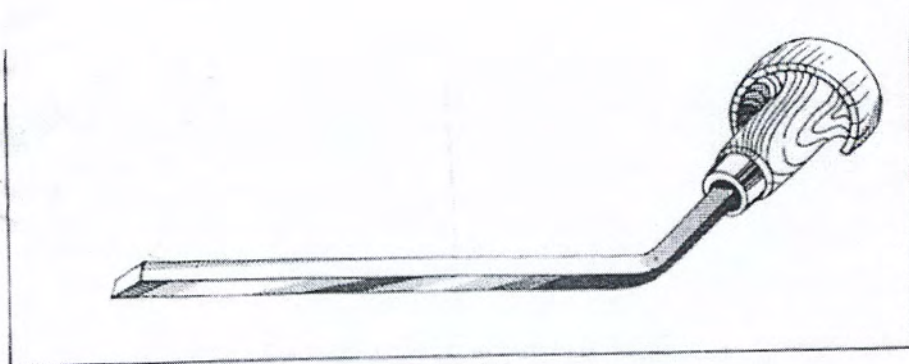
ส่วสลัก (burin) มีลักษณะเหมือนกับส่วสลักสำหรับการสร้างแม่พิมพ์สลักไม้ คือ มีด้ามเป็นปุ่มกลมสำหรับใช้อุ้มมือดัน ปลายปาดเฉียงมีความคมมาก ขนาดเล็กใหญ่หลายขนาดใช้กับงานไลน์เอนกราวิง

เหล็กชูด (scraper) มีลักษณะคล้ายมีดปลายแหลมหรือปลายอาจะตัดเฉียง ใช้สำหรับชูดตกแต่งในงานไลน์เอนกราวิง หรือชูดผิวหน้าเพื่อตกแต่งขอบเส้นร่องลึกให้เรียบสม่ำเสมอ ใช้ทั้งกับงานไลน์เอนกราวิงและทรายพอยท์ หรืออาจจะใช้เหล็กชูดขารปแทนก็ได้

เครื่องมือถู (burnisher) เป็นเหล็กด้ามยาว ปลายแบนโค้งเล็กน้อย จะมีส่วนนูนที่ใช้สำหรับถูผิวหน้าให้เรียบ เครื่องมือถูนี้มีลักษณะคล้ายกับเข็มเย็บกระสอบ

เข็มชูด (needle) ใช้สำหรับกรรวิธีทรายพอยท์ โดยลากชูดให้เกิดเป็นร่องเส้นขึ้นมาบนผิวหน้า เข็มชูดมีลักษณะเป็นปลายแหลมด้ามยาว เพื่อให้เหมาะสมกับการจับอย่างปากกา หรือดินสอ เข็มชูดชนิดดีเยี่ยมจะเป็นชนิดปลายเพชร ที่มีความคมและแข็งที่สุด

ส่วพันปลา (mattore) เป็นสิ่งที่ส่วนคมมีลักษณะเป็นหยักซิกแซกแบบพันปลาใช้สำหรับสร้างจุดเล็กๆ ในงานต่างๆ ไป โดยเฉพาะเมซโซทินท์

(จากบน) สิวสลัก เหล็กขูด เครื่องมือถู เข็มขูด สิวฟันปลา ล้อฟันปลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และตั้ง 20 อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้อพันปลา (roulette) ล้อพันปลา มีลักษณะเป็นลูกกลิ้ง มีหนามเล็กๆ ที่ใช้สำหรับกลิ้งให้
เกิดรูปบนแม่พิมพ์ ใช้กับการสร้างแม่พิมพ์ในกรรมวิธีเมซโซทินท์

กระดาษพิมพ์

กระดาษพิมพ์เอทซิง ควรเลือกใช้กระดาษที่ผลิตขึ้นมาสำหรับการพิมพ์เอทซิงโดยเฉพาะ
ซึ่งกระดาษพิมพ์เอทซิงนี้ มีลักษณะดูดซับสีพิมพ์ได้ดี แม้ราคาจะแพงกว่ากระดาษทั่วๆ ไปแต่มีประ
สิทธิภาพเหมาะสมโดยตรง

เตา

เตาที่จะใช้นั้น ใช้ได้ทั้งเตาไฟฟ้าและเตาถ่าน ถ้าเป็นเตาชั่วคราวก็ต้องหาโลหะแผ่นใหญ่
วางลงบนเตา เพื่อให้ความร้อนได้กระจายได้ทั่วถึง แต่ถ้าจะสร้างขึ้นเป็นการถาวรก็ควรจะสร้าง
แผ่นโลหะกระจายความร้อน ติดตั้งไว้ให้เรียบร้อย

กรด

กรดที่ใช้กัดแม่พิมพ์โลหะนั้น โดยทั่วไปนิยมใช้กรดไนตริก ระหว่างใช้กรดไนตริกต้องระวัง
อันตรายที่จะเกิดขึ้น เพราะกรดจะทำอันตรายต่อผิวหนัง เมื่อเปื้อนกรดควรรีบล้างทันที

ปฏิกิริยาของกรดไนตริก (HNO_3) จะทำปฏิกิริยากับโลหะเกือบทุกชนิดยกเว้น ทองคำ ทอง
คำขาว อิริเดียม และโรเดียม ในขณะที่กรดไนตริกทำปฏิกิริยากับโลหะนั้น กรดไนตริกมีออกซิเจน
อยู่ด้วย จึงเกิดโลหะออกไซด์ขึ้น โลหะออกไซด์นี้จะไม่ละลายในกรด จึงจับเป็นคราบที่ผิวโลหะ
ระหว่างที่กรดกัดทำให้อำนาจของกรดชะงักลง ต้องทำการเคลื่อนไหวน้ำอ่างกรดหรือใช้แปรงขัดโลหะ
อยู่ตลอดเวลา

กรดไนตริกสามารถละลายในน้ำได้ดี การนำมาใช้กัดแม่พิมพ์โลหะ ต้องผสมกรดอย่างเจือ
จางในน้ำ การผสมต้องค่อยๆ เทกรดไนตริกลงในน้ำ อย่าใช้วิธีเทน้ำลงในกรด เพราะจะทำให้เกิด
ปฏิกิริยาระเบิดขึ้นได้ แต่จะรุนแรงหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับว่ากรดมีความเข้มข้นมากน้อยเพียงใด การ
ผสมกรดทุกชนิดควรผสมในอ่าง ไม่ควรผสมในขวดเพราะในบริเวณที่มีอากาศน้อยนั้นอาจจะทำ
ให้ระเบิดขึ้นได้ด้วย อ่างกรดที่จะใช้ก็ควรเป็นอ่างเคลือบ อ่างพลาสติก หรืออ่างแก้ว อย่าใช้อ่าง
โลหะเด็ดขาดเพราะจะเกิดปฏิกิริยาระหว่างกรดกับโลหะนั้น

การผสมกรดให้เจือจาง หรือเข้มข้นสำหรับใช้กับแม่พิมพ์โลหะนั้น จะขึ้นอยู่กับอุณหภูมินั้นด้วย ถ้าอากาศเย็นกรดจะกัดช้าซึ่งจะต้องผสมกรดให้เข้มข้นเล็กน้อย โดยผสมกรดประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าอากาศร้อนกรดจะทำปฏิกิริยาเร็วขึ้น ควรผสมกรดในตริคเพียงประมาณ 10% ถ้าเป็นอุณหภูมิปกติเช่นในห้องก็อาจจะผสมกรดประมาณ 15%

นอกจากกรดไนตริกแล้วยังมีกรดอื่นๆ อีกหลายชนิดที่ใช้กัน เช่นกรดไฮโดรคลอริก (hydrochloric acid, HCl) เฟอริกคลอไรด์ (ferric chloride, FeCl₃) และยังมีกรดผสมที่เรียกว่า ดัทช์มอร์ดานท์ (Dutch Mordant) ซึ่งมีส่วนผสมของโปแตสเซียมคลอเรท (potassium chlorate) และกรดไฮโดรคลอริก

ศิลปินบางคนนิยมที่จะผสมกรดขึ้นใช้เอง เช่น

H. Van Kruiningen

potassium chloride	3	parts
hydrochloric acid	20	parts
water	75	parts
Buckland Wright		
potassium chlorate	4	parts
hydrochloric acid	20	parts
water	80	parts

รองพื้น

ในกระบวนการพิมพ์ร่องลึก หลายกรรมวิธีต้องใช้กรดกัดแม่พิมพ์โลหะให้เกิดร่องลึกบนผิวหน้า ข้อสำคัญจึงอยู่ที่ว่าจะทำปฏิกิริยากัดโลหะบริเวณใดที่มีรองพื้น หรือตัวยากัดกรดฉาบทัບไว้ กรดก็ไม่สามารถจะทำปฏิกิริยากับโลหะได้หลายอย่าง เช่น ชีผึ้ง ยางสน แอสฟัลท์ หรือรองพื้นสำเร็จรูปซึ่งสะดวกในการใช้มาก ทั้งฮาร์ดกราวนด์ (hard ground) ลิกวิดกราวนด์ (liquid ground) ซอฟท์กราวนด์ (soft ground) และยูนิเวอร์แซลกราวนด์ (universal ground)

B.K. Baus

beeswax	2	parts
mastic	1	part ⁴¹
asphalt	1	part ⁴²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

pitch	2	part ⁴³
or		

beeswax	2 ½	parts
mastic	1 ½	part ⁴¹
asphalt	1 ½	part ⁴²

การผสมส่วนผสมต่างๆ เข้าด้วยกันต้องใช้ความร้อนช่วยละลาย และเวลาจะใช้ร่องพื้นลึกวีดกราวนด์ต้องผสมกับน้ำมันสน โดยใช้ร่องพื้น 1 ส่วนต่อน้ำมันประมาณ 4 ส่วน แต่ถ้าเป็นฮาร์ดกราวนด์ ก็จะต้องใช้ลูกบนแม่พิมพ์ในขณะที่กำลังร้อนอยู่

ทรายพอยท์

ทราย พอยท์ เป็นกรรมวิธีการพิมพ์ร่องลึกที่ขูดขีดแม่พิมพ์โลหะโดยตรง เช่นเดียวกับวิธีไลน์เอนกราวิง แต่จะใช้เข็มขูดให้เกิดร่องลึกแทนที่จะใช้เครื่องมือสลักให้เกิดเป็นภาพเหมือนกับวิธีไลน์เอนกราวิง เข็มขูดมีลักษณะปลายแหลมด้ามยาว การขูดขีดต้องจับเข็มขูดให้ถนัดมือ เหมือนกับการจับปากกาหรือดินสอเขียนหนังสือ แล้วลากเส้นให้เกิดเป็นภาพขึ้นการขูดขีดเส้นให้สลับบ้างชันสามารถสร้างมวลและปริมาตรบนภาพได้ดี อาจจะศึกษาภาพพิมพ์ทรายพอยท์จากงานของเรมбранด์ท์ (Rembrandt Van Rijn) ซึ่งเป็นงานภาพพิมพ์ที่ได้รับการยกย่องอย่างสูง มีเทคนิคสลับบ้างชันสร้างบรรยากาศที่ให้ความรู้สึกลึกซึ้งได้อย่างตื่นตะลึง

การขูดด้วยเข็มขูดนั้นสามารถเลือกเข็มขูดได้หลายขนาด รอยขูดของเข็มขูดจะเป็นร่องลึกสม่ำเสมอตลอดเส้น เป็นรอยลึกมุมแหลมตามลักษณะเข็มขูด น้ำหนักบนพื้นภาพของภาพพิมพ์ทรายพอยท์จะเกิดความขบชันของเส้นต่างกับภาพพิมพ์ไลน์เอนกราวิง ที่น้ำหนักบนพื้นภาพเกิดจากความขบชันของเส้น ผสานกับขนาดเล็กใหญ่และรัวหรือหลายแบบของรอยสลัก

เอทซิง

การพิมพ์เอทซิงเป็นวิธีการสร้างแม่พิมพ์ที่สะดวกและง่ายวิธีหนึ่งในกระบวนการพิมพ์ร่องลึกด้วยกัน กรรมวิธีนี้อาจจะนำไปประกอบการสร้างแม่พิมพ์ในเทคนิคอื่นๆ เพราะการขูดขีดผิวหน้าบนร่องพื้นนั้นเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งในการช่วยเน้นหรือตกแต่งภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วิธีการเอทชิงจะเริ่มต้นด้วยการลงร่องพื้นบนแผ่นโลหะแม่พิมพ์ แล้วใช้เครื่องมือหรือของแข็ง เช่น เข็ม ปลายมีดขูดขีดสร้างเป็นภาพบนผิวหน้าร่องพื้น พยายามให้รอยขีดนั้นทะลุผ่านไปถึงผิวหน้าโลหะ ส่วนใหญ่จะสร้างภาพในขณะที่ร่องพื้นแห้งแล้ว แต่ศิลปินบางคนมีเทคนิคเฉพาะของตนเองที่ใช้วิธีสร้างภาพในขณะที่ร่องพื้นยังไม่แห้ง ซึ่งก็ได้รื้อรอยในอีกลักษณะหนึ่ง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่นำมาใช้ขูดขีดอีกด้วย เมื่อสร้างภาพและตกแต่งให้เรียบจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงนำไปผ่านกระบวนการกัดกรดให้ได้แม่พิมพ์ร่องลึกและพร้อมที่จะนำไปพิมพ์ภาพต่อไป

"etching" ตามความหมายของคำในภาษาอังกฤษ หมายถึงการใช้กรดกัดผิวหน้าโลหะซึ่งก็ย่อมหมายรวมถึงเทคนิคอื่นๆ ที่ใช้กรดกัดแม่พิมพ์ด้วย แต่ในการกำหนดชื่อเฉพาะของเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก ได้กำหนดคำว่า "etching" ไว้สำหรับกรรมวิธีนี้

แอควตินท์

ในบรรดาแม่พิมพ์กระบวนการร่องลึก ที่ใช้กรดกัดผิวหน้าแทนการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเครื่องมือ วิธีแอควตินท์สามารถสร้างออนแก่ได้ดีมาก วิธีการสร้างแม่พิมพ์ลักษณะนี้เป็นผลพัฒนามาจากวิธีการเมซโซทินท์ ที่พยายามสร้างน้ำหนักด้วยเครื่องมือ แต่วิธีการแอควตินท์ ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมกันมากวิธีหนึ่งขณะนี้ ใช้วิธีโรยยางสนบนแม่พิมพ์โลหะ แล้วใช้ความร้อนละลายยางสนให้จับติดกับแม่พิมพ์ ส่วนที่เป็นยางสนจะกันไม่ให้กรดกัดผิวหน้า เมื่อนำแม่พิมพ์โลหะผ่านให้กรดกัดกรดก็จะทำปฏิกิริยากับโลหะในบริเวณที่ไม่มียางสนกันไว้ เกิดเป็นรูพรุนเล็กๆ ทั่วไป เป็นรูพรุนเล็กๆ ในบริเวณนั้น ตอนใดที่ต้องการมีน้ำหนักอ่อนบนภาพพิมพ์ก็โรยยางสนมากๆ เพื่อให้เหลือพื้นน้อย ตอนใดที่ต้องการให้เกิดน้ำหนักเข้มบนภาพพิมพ์ ก็โรยยางสนน้อยๆ เพื่อให้เหลือบริเวณพื้นมาก เมื่อเหลือบริเวณพื้นมาก กรดก็จะกัดและเกิดเป็นร่องลึกมากตามไปด้วย เมื่อใช้สีอัดลงในร่องลึกและพิมพ์ภาพออกมา บริเวณนั้นก็จะมืดเข้ม

บนพื้นภาพที่ต้องการให้กรดกัดลึกแตกต่างกัน ก็อาจจะใช้วิธีผ่านแม่พิมพ์ที่โรยยางสนปนแล้วลงในอ่างน้ำกรดสักระยะ แล้วนำขึ้นมาฉาบร่องพื้นทับตอนที่ไม่ต้องการให้กรดกัดลึก แล้วผ่านให้กรดกัดอีก ซึ่งก็จะได้ลักษณะต้นลึกแตกต่างกันตามต้องการ

วิธีการแอควตินท์ถูกนำไปใช้ประกอบกรรมวิธีอื่นๆ เพื่อให้ได้พื้นภาพที่พื้นผิวงดงามส่วนใหญ่ว่ากรรมวิธีแอควตินท์ไม่สามารถจะสร้างภาพสมบูรณ์ด้วยตนเอง เพราะวิธีการโรยยางสนปนที่กระจายกระจายไปทั่ว ไม่สามารถจะสร้างน้ำหนักที่แตกต่างเด่นชัด และไม่สามารถจะเน้นภาพให้น่าสนใจได้ง่ายนัก วิธีการแอควตินท์อาจจะผสมผสานกับวิธีไลน์เอนกราวิง, ซอฟท์กราวนด์ ดราย พอยท์ หรือวิธีการอื่นใดก็ได้

การโรยยางสนป่น

โรยยางสนป่นด้วยมือ วิธีการนี้ก็เพียงแต่หยิบยางสนป่นโรยลงบนแม่พิมพ์ในบริเวณที่ต้องการให้เกิดรูพูนเล็กๆ ต้องการจะให้ได้พื้นที่อ่อนหรือเข้มก็พิจารณาโรยได้ตามต้องการ การโรยยางสนด้วยวิธีนี้จะได้ลักษณะรูพูนที่อิสระ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเหมือนกับการโรยด้วยวิธีการอื่น

โรยยางสนด้วยการห่อผ้า ใช้ผ้าเนื้อหยาบเช่นผ้าพันแผล ผ้ามุ้ง ผ้าสาหลู ห่อยางสนป่น ยกห่อยางสนให้สูงขึ้นเหนือแม่พิมพ์ที่ต้องการจะโรยยางสน เขย่าให้ยางสนป่นตกลงมาบนแม่พิมพ์ที่รองรับอยู่ข้างล่าง

โรยยางสนด้วยขวดพริกไทย ใส่ยางสนป่นลงในขวดพริกไทยชนิดที่มีรูเล็กๆ สำหรับโรย เขย่าขวดพริกไทยโรยยางสนลงบนบริเวณให้เกิดจุดเล็กๆ เลือกรอยมากน้อยหนาบางได้ตามต้องการ

โรยยางสนด้วยการใช้กลอง วิธีนี้ใช้กลองตีเหล็กสูงประมาณ 2-3 ฟุต เปิดทั้งด้านบนและด้านล่าง นำกลองไปครอบลงบนแม่พิมพ์ที่ต้องการจะโรยยางสน เขย่าห่อยางสนให้ยางสนตกลงในกลอง อาจจะปิดผาด้านบนเพื่อให้ฝุ่นยางสนค่อยๆ ตกลงบนแม่พิมพ์ ทั้งไว้สักครู่จึงนำแม่พิมพ์ออกมา

โรยยางสนด้วยการใช้ตุ้มนวด เราสามารถทำตุ้มนวดสำหรับโรยยางสนง่ายๆ ขึ้นใช้เองได้ โดยสร้างตุ้มนวดเป็นตุ้กระຈးหรือตุ้ไม้ก็ได้ เจาะช่องเล็กๆ ตรงกลางตุ้ด้านบนมีฝาปิดเปิดใช้สำหรับโรยยางสน ด้านข้างด้านใดด้านหนึ่งของตุ้มนวดเล็กๆ ด้านตรงข้ามสามารถปิดเปิดได้สำหรับวางแม่พิมพ์ เมื่อนำแม่พิมพ์ใส่ไปในตุ้แล้ว เวลาจะโรยยางสนก็ปิดฝาตุ้เสีย เปิดตุ้มนวดและเขย่าห่อยางสนตรงช่องโรยยางสนข้างบน ให้ฝุ่นยางสนพุ่งอยู่ในตุ้ ปิดตุ้มนวดและทิ้งไว้สักครู่ก็จะได้ฝุ่นยางสนละเอียดที่ตกอยู่บนแม่พิมพ์สม่ำเสมอ

เมื่อผ่านกระบวนการถ่ายภาพแล้ว ก็นำแม่พิมพ์ไปแช่ให้กรดกัดเกิดเป็นแม่พิมพ์ร่องลึกขึ้น กรดที่ใช้อาจจะใช้กรดเฟอร์ริก คลอไรด์ (Ferric chloride) อย่างเจือจางหรือใช้กรดอะซิติก (acetic acid) 3 ส่วน กรดไนตริก (nitric acid) 1 ส่วน ผสมกับน้ำประมาณ 10 ส่วน ถ้าเป็นภาพสกรีนจำเป็นจะต้องใช้กรดให้เจือจางลง เพื่อให้กรดทำปฏิกิริยาอย่างช้า ๆ และไม่ทำให้เม็ดสกรีนเสียหาย อาจจะใช้กรดไนตริก 1 ส่วน ผสมกับน้ำประมาณ 16-20 ส่วน

กรรมวิธีการสร้างภาพพิมพ์ร่องลึก

การเตรียมแม่พิมพ์ ตัดแผ่นโลหะตามขนาดที่ต้องการ รักษาอุณหภูมิแต่ละมุมให้ได้จากลมมุมแผ่นโลหะด้วยตะไบ ให้เฉียงสอเข้ามาด้านหน้าแม่พิมพ์ทำมุมประมาณ 45 องศา รักษาระดับการเฉียงให้สม่ำเสมอทุกด้าน ชัดกระดากทรายให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง

การทำความสะอาดพื้นแม่พิมพ์ ถ้าพื้นแผ่นโลหะมีรอยขีดข่วนเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้เหล็กขูดหรือเหล็กขูดขารบช่วยขูดวีรวอนให้เรียบ อาจจะใช้หินละเอียดขัดให้ทั่ว ต่อจากนั้นนำมาขัดด้วยผงขัดผิว ขัดโลหะ หรือยาดินแดงที่ใช้ขัดเงินก็ได้ ขัดด้วยผ้าสักหลาดให้เรียบและเป็นเงาเสร็จแล้วใช้ผ้าสะอาดอ่อนนุ่มเช็ดให้หมดผงขัด ใช้ลาล์ชูปแอมโมเนีย แอลกอฮอล์หรือน้ำผสมกรดไนตริกเจือจางอย่างใดอย่างหนึ่ง ลูบผิวหน้าให้สะอาด แล้วนำไปล้างน้ำและทิ้งไว้ให้แห้ง

การร่างภาพ การร่างภาพลงบนแม่พิมพ์ต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่า ภาพที่จะร่างลงบนแม่พิมพ์นั้นจะต้องเป็นภาพกลับซ้ายขวา เพราะเมื่อพิมพ์เป็นภาพแล้วจะปรากฏเป็นภาพตรงตามต้องการ การร่างภาพอาจจะร่างลงบนแม่พิมพ์โดยตรง หรือถ่ายแบบจากแบบร่างลงไป การถ่ายแบบอาจจะใช้วิธีร่างภาพด้วยดินสออ่อน ๆ คว่ำหน้ากระดาษภาพร่างลงบนแผ่นโลหะ แล้วดูด้านหลังกระดาษให้ทั่ว เค้นดินสอจะติดลงบนแม่พิมพ์ หลังจากนั้นจึงร่างทับบนแม่พิมพ์ให้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง หรืออาจจะใช้วิธีร่างภาพบนกระดาษลอกลาย แล้วลอกภาพผ่านกระดาษคาร์บอนลงไปได้เช่นกัน ระบายด้วยน้ำยาชูล์ฟท์ ก็จะปรากฏเป็นลวดลายสีดำ แต่สำหรับวิธีการกรีซี เครยอนั้น ส่วนที่เขียนหรือระบายเป็นภาพไว้บนแม่พิมพ์ จะเป็นส่วนที่กันโลหะไม่ให้กรดกัด และส่วนที่เป็นภาพสีดำซึ่งจะเกิดขึ้นบนภาพพิมพ์ก็คือ ส่วนที่เป็นพื้นตอนสร้างแม่พิมพ์ และบริเวณที่เป็นส่วนพื้นนั้นก็เป็นบริเวณที่ปล่อยให้กรดกัดเป็นร่องลึกนั่นเอง

กรรมวิธีการกรีซี เครยอน ก็คือ กรรมวิธีที่ใช้เครยอนพิมพ์หิน หรือสีเทียน สร้างภาพลงบนแม่พิมพ์โลหะตามที่ต้องการ ถ้าเป็นแม่พิมพ์โลหะที่มีตัวยากันกรดไว้เรียบร้อยแล้ว ก็สามารถนำไปผ่านกรดได้ทันที แต่ถ้าไม่มีก็ทาตัวยากันกรดหรือเซลแลคเสียให้ทั่วและทิ้งไว้ให้แห้งก่อนแล้วจึงนำไปผ่านกรดให้เกิดเป็นแม่พิมพ์ร่องลึกขึ้น ถ้าไม่ต้องการใช้เครยอนพิมพ์หินหรือสีเทียนสร้างภาพ อาจจะใช้เซลแลคหรือวาร์นิชระบายสร้างภาพก็ได้

การลงร่องพื้น การลงร่องพื้นแข็งฮาร์ด กราเวนด์ และซอฟท์ กราเวนด์ ต้องลงพื้นในขณะที่แม่พิมพ์ร้อน สำหรับฮาร์ดกราเวนด์ต้องใช้ลูกประคบช่วยประคบให้สม่ำเสมอ ถ้าเป็นร่องพื้นชนิดเหลว ก็อาจจะลงพื้นด้วยลูกประคบ หรือแปรงให้เรียบ ทิ้งไว้ให้แห้ง จึงนำไปสร้างภาพด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้

การกันกรดด้านหลังและขอบแม่พิมพ์ เมื่อลงรอบพื้นและสร้างภาพเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะให้กรดกัด จะต้องกันแม่พิมพ์ด้านหลังและส่วนที่เป็นขอบให้มิดชิดเสียก่อน โดยทาด้วยเซลแลครองพื้น หรือน้ำมันวานิชก็ได้ ไม่เช่นนั้นแล้ว กรดจะทำปฏิกิริยากับโลหะส่วนที่ไม่มีอะไรรปิดกันไว้ด้วย

การผ่านกรด ผสมกรดลงในอ่างแก้ว อ่างเคลือบ หรืออ่างพลาสติกวางแม่พิมพ์ลงในอ่างกรด เคลื่อนไหวอ่างกรดหรือใช้แปรงถูบนหน้าแม่พิมพ์ไปมาเป็นระยะเพื่อช่วยให้กรดทำปฏิกิริยาอยู่ตลอดเวลา ศิลปินบางคนใช้วิธีวางแม่พิมพ์คว่ำหน้าลงในอ่างกรด โดยมีไม้วางกั้นหัวท้าย เว้นให้ด้านหน้าแม่พิมพ์ห่างจากพื้นอ่างพอสมควร ซึ่งก็จะช่วยให้กรดทำปฏิกิริยาได้ดีขึ้นด้วย

การล้างรองพื้น เมื่อกรดทำปฏิกิริยาบนแม่พิมพ์โลหะจะได้ภาพพิมพ์ร่องลึกตามต้องการแล้ว ต้องล้างรองพื้นออกให้สะอาด ด้านหลังของแม่พิมพ์ไม่จำเป็นต้องล้างออก เพราะไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร ล้างรองพื้นด้วยน้ำมันก๊าส น้ำมันสน หรือทินเนอร์ แต่ที่เป็นเซลแลคถ้าต้องการจะล้างต้องใช้แอลกอฮอล์ สำหรับขอพท์กราวนด์อาจจะใช้ความร้อนช่วยละลายและเช็ดออกให้สะอาด

การลงสีพิมพ์ ใช้ลูกประคบลงสีพิมพ์ให้ทั่วแม่พิมพ์ ศิลปินบางคนวางแม่พิมพ์ให้อุ่นแล้วจึงลงสีพิมพ์ หลังจากลงสีพิมพ์จนทั่วดีแล้วจึงเริ่มเช็ดสีพิมพ์บนผิวหน้าออกให้หมด ให้สีคงอยู่เฉพาะในร่องลึกเท่านั้น การเช็ดผิวหน้าก็ต้องเช็ดให้สะอาดเอี่ยมจริง ๆ ไม่เช่นนั้นเวลาพิมพ์จะเกิดเป็นคราบสีที่ภาพพิมพ์ได้ การเช็ดผิวหน้าควรใช้ผ้าที่ไม่มีขน (scrim) เช่นผ้ามุ้งเนื้อแข็ง เช็ดผ่านไปอย่างแผ่นเบาและรวดเร็ว เช็ดไปทางเดียวกัน อาจจะใช้สันคຸ້ມมือเช็ดเร็ว ๆ และทำความสะอาดดินอຸ້ມมืออยู่ตลอดเวลาก็ได้ การทำความสะอาดผิวหน้าจำเป็นจะต้องใช้ความพยายามและประณีตพอสมควร

กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ด้วยการหาข้อมูลจากภาพถ่าย หนังสือพิมพ์และนิตยสาร

1. กระบวนการเตรียมแม่พิมพ์
2. วิธีการนำภาพร่างขยายเป็นผลงานจริง
3. วิธีการสร้างสรรค์
4. การพิมพ์ผลงาน
5. วิธีการเก็บรักษาผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วิธีการเตรียมแม่พิมพ์

มีอุปกรณ์ดังนี้

- 1.1 แผ่นโลหะ (ทองแดง)
- 1.2 วานิชดำ
- 1.3 น้ำมันสน
- 1.4 ทินเนอร์
- 1.5 เทปกา
- 1.6 กระดาษทราย
- 1.7 ตะไบ

เมื่อตัดแผ่นโลหะทองแดงให้ได้ขนาดตามที่ต้องการแล้วนำแผ่นทองแดงนั้นมาตะไบให้ได้มุม 45 องศาเพื่อลดความคมของแผ่นโลหะไม่ให้กระดาษพิมพ์ขาดและสวยงาม แล้วขัดผิวหน้าของแผ่นโลหะทองแดงด้วยกระดาษทรายน้ำเบอร์ 1200 จนเห็นว่า แผ่นโลหะเรียบจนขึ้นเงาจากนั้นนำแผ่นโลหะมาทาเคลือบด้วยวานิชดำ ทั้ง 2 ด้าน แล้วทิ้งไว้จนแห้งสนิท จึงนำมาติดเทปกาที่ด้านหนึ่งของแผ่นโลหะจากนั้นก็สามารรถนำไปทำในขั้นตอนต่อไป

2. วิธีการนำภาพร่างมาขยายเป็นผลงานจริงบนแผ่นโลหะ

มีอุปกรณ์ดังนี้

- 2.1 กระดาษไข
- 2.2 ปากกาเคมี
- 2.3 แป้งฝุ่น
- 2.4 เหล็กหลายแหลม

เมื่อเตรียมแม่พิมพ์เสร็จแล้วให้นำแป้งฝุ่นโรยให้ทั่วแม่พิมพ์เพื่อไม่ให้วานิชเหนียวเยิ้ม แล้วนำกระดาษไขที่ขยายภาพร่างมาเป็นผลงานจริงได้ขนาดและสัดส่วนที่ต้องการนำกระดาษไขนั้นคว่ำหน้าลงบนแผ่นโลหะที่เตรียมไว้ เพื่อลอกลายเส้นจากกระดาษลงสู่แม่พิมพ์และใช้เหล็กแหลมขูดตามเส้นร่างนั้นเบาๆ ให้เห็นเนื้อโลหะ จึงนำแผ่นโลหะทองแดงไปทำในขั้นตอนต่อไป

3. วิธีการสร้างแม่พิมพ์ มีอุปกรณ์ดังนี้

- 3.1 น้ำกรด ทองแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 สเปร์ย์

3.3 ดินสอไข

3.4 ผงยางสน

วิธีการที่ใช้ (เทคนิค)

1. Dry point (ทราย พอยท์)
2. Hard ground (ฮาร์ด กราวนด์)
3. Relief (รีลียฟ)
4. Aquatint (อะควาทินท์)

เมื่อร่างภาพเสร็จแล้ว นำแผ่นโลหะไปตัดกรดอัตราส่วน 1:4 (น้ำ 4 ลิตร ต่อ กรด 1 กิโลกรัม) เริ่มทำเส้นร่างภาพโดยวิธีHard ground แล้วก็ทำ Relief เพื่อให้มีน้ำหนักและพื้นผิวขั้นตื้น จากนั้นทำรายละเอียดของน้ำหนักของมิติด้วยวิธีAquatintโดยการนำแผ่นโลหะล้างด้วยน้ำมันสนให้สะอาดแล้วนำไปโรยผงยางสนให้ผงคลุมผิวหน้าโลหะเสมอกันแล้วนำไปย่างให้ผงยางสนละลายติดกับแผ่นโลหะต่อจากนั้นนำไปเขียนด้วยดินสอไขเริ่มจากส่วนที่สว่างสุดของภาพไปหาจุดที่เข้มสุด และใช้เวลากัดกรดเป็นช่วงๆสัมพันธ์กับการเขียนไขจากน้อยไปหามากคือเริ่มจาก 5 วินาที 10 วินาที ไปจนถึง 30 นาที เมื่อเสร็จแล้วก็ล้างแผ่นโลหะเพื่อพิมพ์

4. การพิมพ์ผลงาน

มีอุปกรณ์ดังนี้

- 4.1 แท่นพิมพ์
- 4.2 สีพิมพ์
- 4.3 สึกหลาด
- 4.4 กระดาษพิมพ์
- 4.5 กระดาษขาว
- 4.6 กระดาษขรุขระ
- 4.7 กระดาษลอกลาย

การพิมพ์เริ่มจากนำแผ่นโลหะที่ล้างสะอาดแล้วมาอัดหมึกลงในร่องที่ถูกกรดกัดไป ด้วยมือจนทั่วแผ่นแล้วเช็ดหมึกพิมพ์ที่อยู่บนผิวของโลหะออกด้วยกระดาษลอกลายให้หมึกพิมพ์ ออกจนสะอาดเสร็จแล้วนำไปวางบนแท่นพิมพ์ที่มีกระดาษขรุขระรองอยู่นำกระดาษพิมพ์ ซึ่งมีความชื้น

อยู่วางทับข้างบน แล้วนำสักหลาดวางทับอีกชั้นหนึ่ง หมุนแทนให้แน่นแล้วพิมพ์เมื่อพิมพ์เสร็จแล้ว นำผลงานที่พิมพ์ไปซึ่งบนแผ่นไม้อัดด้วยกระดาษขาว รอบด้าน แล้วทิ้งไว้จนกว่าสีจะแห้งกระบวนการพิมพ์จึงสมบูรณ์

5. วิธีรักษาแม่พิมพ์

หลังจากพิมพ์งานเรียบร้อยแล้วควรจะรักษาสภาพแม่พิมพ์ให้เหมือนเดิมเพื่อการพิมพ์ครั้งต่อไปจะได้มีความสมบูรณ์ เหมือนเดิมดังนี้

- 5.1 ล้างหมึกพิมพ์ออกจากแผ่นโลหะให้สะอาด
- 5.2 ทาวานิชเคลือบทั้ง 2 ด้าน
- 5.3 โรยแป้งฝุ่นเพื่อความสะอาดในการเก็บรักษา
- 5.4 ใช้กระดาษห่อให้มิดชิด

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงสภาวะจิตใจสำนึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเมือง อันเกิดจากผลกระทบและประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมออกมาเป็นทัศนธาตุทางศิลปะ

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ลักษณะรูปทรง (Form)

ก. รูปทรงคน รูปทรงคนที่ใช้เป็นรูปทรงข้าพเจ้าเองซึ่งมีลักษณะก้มหน้า แสดงถึงความรู้สึกจำยอม อันต้องทนต่อสภาพสังคม

ข. รูปทรงใบหน้าคน แทนความรู้สึกไม่รับรู้ต่อสังคมจึงมีลักษณะใบหน้าที่เหม็นเฉยต่อสภาพแวดล้อมโดยรอบ

ค. รูปทรงตึก แทนความเป็นเมืองที่มีความเสื่อมโทรม แออัด

ลักษณะพื้นผิว (Texture)

ก. รอยคราบใช้แทนความรู้สึกเสื่อมถอย ทรุดโทรม ของเมือง

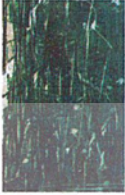

ข. รอยต่างใช้แทนร่องรอยแห่งกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลง

ลักษณะเส้น (Line)

ก. สร้างเส้นลวงตาให้เกิดระยะให้รู้สึกใกล้-ไกล ในผลงาน

ข. เส้นที่ทับซ้อนกันให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว สับสนวุ่นวาย

ลักษณะน้ำหนัก (Value)

ก. สร้างน้ำหนักที่อ่อนจัดและเข้มจัด แทนค่าความรู้สึกของอารมณ์ที่มีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง

ลักษณะสี (Colour)

ก. สีเทา แทนค่าความหม่นหมองของสภาพแวดล้อม

ข. สีส้ม แทนค่าความรู้สึกที่ร้อนรุ่มอันเกิดจากความกดดันที่อัดอั้นอยู่ภายในจิตใจของข้าพเจ้า

ค. สีดำ ใช้เน้นรูปทรงของสิ่งก่อสร้างให้เห็นความแออัดอย่างชัดเจน

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ

ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาในการจัดองค์ประกอบให้มีความเหมาะสมสวยงามตามหลักสุนทรียภาพ(ESTHETIC) ถึงแม้ว่าผลงานบางชิ้นจะมีความแตกต่างแต่ยังคงสามารถรู้สึกถึงแนวความคิดโดยรวมของข้าพเจ้าได้คือสภาวะความจำยอม

ภาพผลงาน

ภาพโครงสร้าง

ผลงานชิ้นที่ 1

1. ความกลมกลืน (Harmony)

จากผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้สร้างความกลมกลืนในส่วนที่เป็นรูปทรงคนให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างคนในระยะหน้าและคนตัวใหญ่ที่ติดทอนรายละเอียดซึ่งอยู่ซ้อนกันด้านหลังให้มีความเหมาะสมกลมกลืนกัน

2. ความสมดุลย์ (Balance)

ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานให้มีประธานของภาพอยู่ตรงกลางภาพ ดังนั้นจึงทำให้ภาพมีความสมดุลในลักษณะสมมาตร

3. สัดส่วน (Proportion)

ข้าพเจ้าได้แบ่งสัดส่วนน้ำหนักของภาพให้มีความเข้ม-อ่อนอยู่ในอัตราส่วน 1:3 คือ น้ำหนักเข้ม 1 ส่วน และ น้ำหนักอ่อน 2 ส่วน

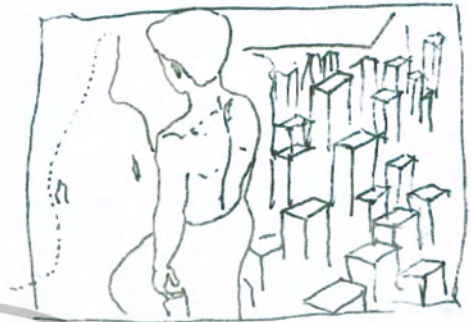
4. ความเป็นเด่น (Dominance)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นนี้รูปทรงคนมีความเป็นเด่นมากเพราะอยู่กลางภาพ และรูปทรงของคนที่มีขนาดใหญ่ จึงทำให้มีความน่าสนใจ

ภาพผลงาน

ภาพโครงสร้าง

ผลงานชิ้นที่ 2

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ข้าพเจ้าใช้เส้นอิสระ (RENDERING) นำมาเชื่อมโยงความขัดแย้งกันของรูปทรง (TRANSITION) เพื่อสร้างความกลมกลืนให้แก่ภาพในผลงานชิ้นนี้มีรูปทรงความแตกต่างและขัดแย้งกัน 2 ประการคือ

- รูปทรงคน ในลักษณะเหมือนจริง (Realistic)
- รูปทรงสิ่งก่อสร้าง เช่น ตึก ในลักษณะ ถ้า 2 ส่วนนี้ไม่มีเส้นสร้างความกลมกลืนแล้วจะทำให้ผลงานมีความขัดแย้งกันเกินไป

2. ความเด่น (Dominance)

ภาพนี้ข้าพเจ้าเน้นรูปทรงคนให้มีขนาดใหญ่และมีรายละเอียดเหมือนจริงเพื่อสื่อถึงสภาวะจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเมืองอย่างชัดเจน

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ได้ผ่านกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์ของตนเองอย่างแท้จริง การสร้างสรรค์ผลงาน ทุกขั้นตอนทำด้วยความตั้งใจและความศรัทธาในศิลปะอย่างมั่นคงจึงทำให้ผลงานสื่อได้ถึงสภาวะจิตใต้สำนึกที่เก็บซ่อนไว้ภายในแสดงออกมาเป็นพลังแห่งจินตนาการเพื่อสะท้อนให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าทางจิตใจของมนุษย์มากกว่าวัตถุนิยม โดยข้าพเจ้าใช้ตนเองเป็นหลักในการสื่อของความรู้สึกถึงสภาวะความจำยอมของคนเมือง ที่จำเป็นต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างความกดดันและบีบคั้นจิตใจ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งในกรศึกษาเท่านั้น มิได้หมายความว่าผลงานสร้างสรรค์ในโครงการ “สภาวะความจำยอมของข้าพเจ้าในสภาพแวดล้อม” นี้จะจบสิ้นเพียงเท่านั้น แต่หากเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นของการค้นหาวิถีทางในการสร้างสรรค์งานศิลปะของข้าพเจ้าต่อไป

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ถือว่ามีความสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ถ้าหากในอนาคตต่อไป มีความคิดที่มีการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานมากขึ้นก็จะทำให้ผลงานมีคุณค่ามากขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลงานและได้ทำการแก้ไขจนประสบผลสำเร็จคือ รูปทรงที่เกี่ยวกับกายวิภาคมนุษย์ซึ่งเป็นประธานขององค์ประกอบ ต้องมีความแม่นยำในรายละเอียดมากและท่าทางของคนต้องสื่อได้ตรงกับแนวความคิดอย่างชัดเจน มากที่สุด เพื่อให้สื่อได้ชัดเจนทำให้งานโดยรวมมีความสมบูรณ์ที่สุด

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะให้ประโยชน์แก่ผู้สนใจในแนวทางศิลปะแบบเดียวกับข้าพเจ้า จะได้เป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคตสืบไป

บรรณานุกรม

วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะภาพพิมพ์. สำนักพิมพ์ แพรวพิทยา.

มุกดา สุขสมาน. ชีวิตกับสภาพแวดล้อม ฉบับสมบูรณ์.

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2537.

ดร. อุแก้ว ประกอบไวยกิจ บีเวอร์. มนุษย์ – ระบบนิเวศและสภาพนิเวศในประเทศไทย.

บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ศ.ชะลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบศิลป์.

อ. จุฬาทิตย์ ท่องรุ่งโรจน์. เทคนิคการทำภาพพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์โลหะ.

สำนักยูไนเต็คนิกส์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

Life in city 1, 2002.

Etching .

183x162 cm.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

Life in city, 2002

Etching.

81x122 cm.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

Life in city 3, 2002

Etching.

61x162 cm.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

Life in city 4, 2002.

Etching.

81x122 cm.

ประวัติผู้เขียน

นาย ธรรมรงค์ศักดิ์ แก้วเกิด

เกิด 13 ธันวาคม 2521

การศึกษา

- โรงเรียนนิคมศิลปป้อนุสรณ์ จ.เพชรบูรณ์
- วิทยาลัยอาชีวศึกษารามบุรี ก.ท.ม.
- สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การแสดงผลงาน

2544

- ร่วมแสดงกิจกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย
- ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 47
- ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ในงานศิลป์ พีระศรี ครั้งที่ 18
- The 10th International Biennial Print and Drawing Exhibition 2001, R.O.C.
- International Prints Triennial in Kanagawa 2001,
- The 5th Kochi International triennial exhibition of print

เกียรติประวัติ

2544

- รางวัลใบประกาศเกียรติคุณศิลปกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย